

er gjort saa Meget for som Silkeborg; naar vi tænke paa de bethdelige Veianlæg, naar vi tænke paa Gudenaæes Seilbargjøreelse og de Tillskud, der ere givne, vel i det Mindre, men dog efter vore Forhold af nogen Bethydning, til Dampskibsforbindelse, naar vi tænke paa Seilbargjøreelsen af Søerne osv., saa er det ganske vist, at Silkeborg er overordentlig gunstig stillet. Naar dertil kommer, at de Varer, som Silkeborg fremfor Alt skal have, hellere maae gaae tilføes, hvad der ogsaa er erkjendt af Regjeringen, end paa en Jernbane, fordi det er svære Varer, og Transporten paa Jernbane vilde blive meget bekostelig, saa troer jeg ikke, der er nogen Opfordring til at gjøre store Offer for at lægge en Jernbane til Silkeborg, og efter vore Forhold kan det jo ikke nægtes, at et Tillsæg af 1,200,000 Rb. vil være et ikke ubethdeligt Offer, selv her, hvor der er Tale om endeel Millioner. Dette Tillsæg maae vi betænke os paa at give, dersom vi kunne skaffe Silkeborg en god Dampskibsforbindelse, som tilfredsstillende alle rimelige Fordringer. Nu forekommer det mig, at der i den Plan, Regjeringen har givet os, og som er betegnet paa Kortet ved Linien med den blaae Streg, nemlig over Tebsstrup, Fuldbro, Mossø og derafra over Stilling videre til Marhuus, er givet netop de væsentligste Betingelser, som selve Lovden tilsigter, og som vi maae ønske at opnaae. Den ærede Rigsdagsmand havde sikkert en Følelse af, at det var egentlig den farligste Bane for ham som Modstander, idet han saa ivrigt bekæmpede den og erklærede, at det var den sletteste, den, han under ingen Betingelser kunde gaae ind paa, medens alle de andre paa en vis Maade fandt Raade for hans Vind. Jeg troer virkelig, at netop denne Tvivl, hvormed han bekæmpede denne Bane, indeholder et Beviis paa, at han følte, at der talte temmelig stærke Grunde for den, thi ellers vilde det være unaturligt, da den ikke var foreslaaet af Regjeringen, at han med saa stor Styrke netop vilde gaae løs paa denne Bane. Hvorledes staaer nu denne Bane? Den er omtrent en Million billigere end de to vestlige Baner, hvoraf vi kunne betegne den ene som Hovedbanen til Horsens og derafra til Ny Mølle, den anden en Hovedbane til Ny Mølle

med en Sidebane til Horsens; den er som sagt c. 1,200,000 Rb. billigere, og regner man Omkostningerne ved Seilbargjøreelsen af Søerne, da c. 1,050,000 Rb. billigere end den østlige Bane med en Sidebane til Silkeborg. Den ærede Rigsdagsmand siger, at Hovedsagen er at skaffe Bjerne Dpland; jeg siger, ved en Bane som denne, af saa stor Bethydning for hele Jylland, med en gennemgaaende Bane fra Nord til Syd, og som igjen skal forbinde Vestegnen baade med Nord og Syd, maae vi dog nødvendigviis tage et væsentligt Hensyn ogsaa til Længden af Reisen for Personer og Transport af Gods. Enhver Miil, den hele Bane bliver længere, er en Fordyrelse for enhver Mand, der skal kjøre paa Banen, en Fordyrelse af Produkternes Transport og Tids-spilde. Var det en Bane, der blot skulde forbinde to Bjer, som laae i kortere Afstand fra hinanden, saa kunde Forholdet muligt stille sig anderledes.

Jeg skal vende mig til det andet berørte Punkt, at skaffe Dpland. Ja, det lyder godt at sige: Skaf Dpland. Dersom der er et rigt, frugtbart og vel befolkede Land, som nu har flette Forbindelsesmidler, og som der kunde staffles gode Forbindelsesmidler med Bjerne ved en Jernbane, er det et vigtigt Hensyn. Men har den ærede Rigsdagsmand nogetsteds seet, at virkelig ufrugtbare og lidet befolkede Egne have hævet sig til et meget høiere Standpunkt ved, at Jernbaner ere blevne anlagte? Der, hvor Betingelserne forud ere tilstede, eller hvor der idetmindste er stor Sandsynlighed for, at de kunne staffles tilstede, der kan man med nogen Rimelighed anlægge Jernbaner med Haab om et godt Resultat, men at paa eengang ufrugtbare Steder skulle blive befolkede, saaledes at Mange kom til at benytte Jernbanen, at selve Egnen reiste sig stærkt, og at Bjerne hævede sig ved Hjælp af et saadant Dpland, er visnok Noget, der aldrig nogetsteds har viist sig, og det vil naturligtviis heller ikke vise sig her. Den Egn, hvor Banen til Fuldbro gaaer igjennem, har den Fordeel, at den strax vil give en ikke ringe Deel Produkter og Mennesker til Banen, og hvad den ærede Rigsdagsmand end siger, saa bliver det et bethdeligt større Dpland, man der vinder, end naar man